

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1920 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt tillämpning av gällande telefon- och telegramavgifter jämte en i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

Genom en till riksdagen den 16 januari 1920 avlåten, till statsutskottet hänvisad proposition (nr 49) har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, begärt riksdagens yttrande i fråga om fortsatt tillämpning i enlighet med i statsrådsprotokollet angivna grunder av gällande telefon- och telegramavgifter.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en av herr C. O. Johanson i Huskvarna m. fl. inom andra kammaren väckt motion (nr 321), däri hemställts, att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts förslag måtte företaga den jämkning beträffande abonnemangsavgifterna för telefonapparat, att uti taxa I siffran 1,200 måtte ändras till 1,500 och uti taxa II siffran 900 till 1,200.

I fråga om de skäl motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser en förlängning för tiden efter den 31 mars 1920 av nu gällande telefon- och telegramtaxor. För-

I. Vid station, beträffande vilken telegrafverket vidkännes kostnaderna för lokal och betjäning:

Anmärkning. Lägsta abonnemangsklassen, 50 kronor, är avsedd för bostäder och får icke utan telegrafstyrelsens medgivande förekomma i lokal, som av närings- eller yrkesidkare användes för hans rörelses bedrivande. Telegrafverket förbehåller rätt att å varje huvudledning för lägsta klassens abonnemang intaga mer än en abonnentapparat.

Anmärkning. Lägsta abonnemangsklassen, 30 kronor, får, enligt telegrafstyrelsens bestämmande, förekomma:

2:0) vid station, som är ensam inom sitt taxeområde eller belägen inom ett område, där i övrigt endast finnas fristående samtalsstationer eller stationer av det under 1:0) nämnda slag och således avgiftsfria landssamtal icke kunna utväxlas.

Sistnämnda tilläggsavgifter — jämte vissa samtidigt beslutade mindre höjningar i telefon- och telegrantaxorna — tillkommo för att undvika eljest sannolikt uppstående brist å telegrafverkets rörelse för år 1919. Då avsevärda olägenheter befunnos föreligga för att underställa frågan

härom den urtima riksdagens prövning, ansågs hinder ej böra möta för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande besluta om erforderliga åtgärder i förevarande syfte.

Enligt det i propositionen framlagda förslaget skola nu gällande telefon- och telegramtaxor äga giltighet tillsvidare, dock ej längre än till och med den 30 juni 1921, varvid Kungl. Maj:t emellertid skulle äga dessförrinnan vidtaga de jämkningar i taxorna, som av inträdda, förändrade förhållanden kunna befinnas påkallade.

Den 23 januari 1920 har Kungl. Maj:t uppdragit åt telegrafstyrelsen att verkställa undersökning rörande revidering av gällande telefonreglemente. Undersökningen, för vars utförande telegrafstyrelsen äger tillkalla lämpliga personer utom telegrafverket, är avsedd att omfatta en granskning av, huruvida de gällande förhöjningarna i telefontaxorna drabba olika lager av abonnentkretsen rättvist, eller om jämkningar härutinnan kunna vara önskvärda, ävensom huruvida kostnaderna för det rent administrativa arbete, som blivit en följd av det nuvarande sättet för abonnemangsavgifternas bestämmande, kunna nedbringas, vare sig genom arbetsbesparande metoder eller genom förenkling av sättet för berörda avgifters fastställande. Det har förutsatts, att denna utredning skulle, såvitt anginge själva taxefrågan, kunna föreligga så tidigt, att därpå grundad framställning i fråga om taxornas storlek efter den 30 juni 1921 må kunna föreläggas 1921 års riksdag. Skulle så icke kunna ske, har Kungl. Maj:t ansetts böra äga att provisoriskt besluta i fråga om taxorna från och med den 1 juli 1921, intill dess 1922 års riksdag kan bli i tillfälle att yttra sig över ett mera definitivt ordnande av taxefrågorna för framtiden.

Med hänsyn till angelägenheten av att statsverket beredes inkomster av telegraf- och telefonväsendet till belopp, som möjliggör ett förräntande av det däri nedlagda kapitalet, har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att riksdagen, i avvaktan på slutförandet av pågående revidering av telefonreglementet, lämnar sitt bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Därvid anser sig utskottet emellertid böra framhålla önskvärdheten av, att nämnda utredning bedrives med sådan skyndsamhet, att förslag i ämnet kan framläggas vid nästkommande års lagtima riksdag.

*Utskottets
yttrande.*

Med avseende å den i detta sammanhang väckta motionen om viss jämkning i fråga om beräkningen av nu utgående telefonavgifter, vill utskottet framhålla, att ett bifall till densamma kan innebära ett föregripande av ovannämnda inom telegrafstyrelsen pågående utredning om nya telefontaxor. På grund härav och då den av motionärerna föreslagna

taxeändringen torde kunna medföra konsekvenser — bland annat i fråga om inkomsten å telegrafverkets rörelse — vilka synas svåra att överblicka, har utskottet ansett sig böra avstyrka motionen. Utskottet förutsätter emellertid, att vid nu pågående taxerevision de av motionärerna framförda önskemålen vinna tillbörligt beaktande.

Under återopande av vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med avslag å den av herrar C. O. Johanson i Huskvarna m. fl. i ämnet väckta motionen, beträffande det riksdagen underställda förslaget i fråga om fortsatt tillämpning av gällande telefon- och telegramavgifter, i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, vad här ovan blivit i ämnet anført.

Stockholm den 16 mars 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. Nilsson i Skottlandshus, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist och E. Hallin samt

från andra kammaren: herrar A. Andersson i Råstock, A. Wiklund i Brattfors, J. Jönsson i Revinge, P. Nilsson i Bonarp, O. H:son Waldén, P. B. Nilsson i Landeryd, C. R. Jansson i Falun, J. Erlansson, O. Nilsson i Örebro, A. Mossberg, O. Osberg och E. Andersson i Prästbol.

Reservation:

av herrar P. B. Nilsson i Landeryd, J. Erlansson och A. Mossberg.